

Η ΡΗΤΡΑ ΑΝΕΞΟΔΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ

Κατά το άρθρο 53 § 1 του ν. 5325/1932 «Περί συναλλαγματικής και γραμματίου εις διαταγήν», εάν στο σώμα της συναλλαγματικής τεθεί η ρήτρα «ανέξοδη επιστροφή», τότε - σε περίπτωση κατά την οποία δεν πληρωθεί κατά την λήξη της- ο κομιστής δεν έχει υποχρέωση να συντάξει διαμαρτυρικό επί μη πληρωμή εντός των προθεσμιών των άρθρων 34 και 38 § 1 ν. 5325/1932 και συνεπώς αυτός, και χωρίς την σύνταξη του διαμαρτυρικού αυτού, δεν εκπίπτει από το αποκαλούμενο δικαίωμα αναγωγής, δηλαδή από το δικαίωμά του να αξιώσει την εξόφλησή του (εκτός από τον αποδέκτη και τον τυχόν τριτεγγυητή του και) από τον εκδότη, τους οπισθογράφους και τους τυχόν τριτεγγυητές των τελευταίων, με αποτέλεσμα να ευθύνονται εκ του αξιογράφου αυτού μόνον ο αποδέκτης και ο τυχόν τριτεγγυητής του¹. (Σημειώνεται ότι εν προκειμένω, η πρώτη εκ των αντιδίκων είναι απλή οπισθογράφος στην συναλλαγματική επί τη βάσει της οποίας εκδόθηκε η ήδη προσβαλλόμενη διαταγή πληρωμής). Εν όψει τούτων, συνέπονται τα εξής : (1) Ελάχιστα, αν μη καθόλου, ενδιαφέρει τον πελάτη εάν θα συνταχθεί ή όχι διαμαρτυρικό επί μη πληρωμή, σε περίπτωση κατά την οποία δεν θα εξοφλήσει την απαίτησή του εκ του αξιογράφου που μας οπισθογραφεί και (2) εμάς όμως, αντιθέτως, το ζήτημα αυτό μας ενδιαφέρει καιρίως, αφού, εάν υπάρχει υποχρέωσή μας για σύνταξη διαμαρτυρικού επί μη πληρωμή, τότε διακωλύεται τα μέγιστα η επιδίωξη της εισπράξεως του οφειλομένου ποσού απέναντι σε όλους τους εξ αναγωγής υποχρέους (οπισθογράφους, εκδότη, τριτεγγυητές τους), διότι θα πρέπει προηγουμένως να προβαίνομε σε σύνταξη του διαμαρτυρικού αυτού σε κάθε περίπτωση μη πληρωμής των συναλλαγματικών που μας παραδίδουν οι εκάστοτε πελάτες μας. Όμως το γεγονός αυτό θα είναι για εμάς αληθινή καταστροφή, διότι διακινούμε μηνιαίως εκατοντάδες αν μη χιλιάδες συναλλαγματικών πελατείας μας. Γι' αυτό και με τον εκάστοτε πελάτη μας συμφωνούμε εκ των προτέρων ότι, σε περίπτωση κατά την οποία αυτός δεν εξοφλήσει την συναλλαγματική κατά την λήξη της, τότε να έχουμε εμείς το δικαίωμα να θέτομε στο

---

¹ Κιάντου-Παμπούκη, Δίκαιο αξιογράφων⁵, § 62 II 1 σελ. 267 επ. και § 63 II 3 σελ. 272. Ν. Ρόκας, Αξιόγραφα, έκδ. 1992, § 17 I 3 σελ. 113.

σώμα του αξιογράφου, για λογαριασμό του, την ως άνω ρήτρα, προκειμένου να δικαιούμαστε να απευθυνθούμε προς πληρωμή και στους ανωτέρω, εξ αναγωγής υποχρέους και χωρίς προηγούμενη σύνταξη διαμαρτυρικού επί μη πληρωμή. Αυτό συνέβη και εν προκειμένω : Πελάτης μας ήταν η ήδη αποδέκτις της συναλλαγματικής, εταιρία υπό την επωνυμία «...», με την οποία – ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων – συμφωνήσαμε να έχουμε το δικαίωμα να θέσουμε την εν λόγω ρήτρα στο σώμα του αξιογράφου, για λογαριασμό της, σε περίπτωση μη πληρωμής της συναλλαγματικής αυτής, προκειμένου για τους ανωτέρω λόγους να αποφύγομε την σύνταξη διαμαρτυρικού. Στην συνέχεια, εμείς παραδώσαμε (οπισθογραφήσαμε) τη συναλλαγματική αυτήν, προς είσπραξη², στην Τράπεζα ....., η οποία την εμφάνισε προς πληρωμή κατά την λήξη της, πλην ακάρπως, οπότε και μας την επέστρεψε ανεξόφλητη. Επομένως, συννόμως εμείς, αφενός θέσαμε στο σώμα της την εν λόγω ρήτρα, προκειμένου να δικαιούμαστε να στραφούμε κατά παντός οπισθογράφου, (άρα και κατά της αντιδίκου), χωρίς προηγούμενη σύνταξη διαμαρτυρικού κι αφετέρου επιδιώξαμε και επιτύχαμε να εκδοθεί η προσβαλλόμενη διαταγή πληρωμής και κατά της αντιδίκου.

---

² Για το είδος αυτό της οπισθογράφησης και τις έννομες συνέπειές της, βλ. N. Ρόκα, ανωτ., § 13 IV 2 σελ. 90-91.